

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 13 maja 2026 r.
Znak sprawy: DŹW.zch.058.9.2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: Interpelacji nr 16649 w sprawie zwalczania ognisk wirusa ASF w powiecie piotrkowskim oraz oceny skuteczności podjętych działań administracyjno-weterynaryjnych

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 16649 Pana Krzysztofa Mulawy, Pana Witolda Tumanowicza i Pana Krzysztofa Szymańskiego, Posłów na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, z 22 kwietnia 2026 r. uprzejmie informuję, co następuje.

Ad 1. „Jakie dokładnie procedury i fizyczne działania w terenie podjęło Ministerstwo oraz podległe mu służby (w tym Główny Lekarz Weterynarii) w celu izolacji i zwalczania ognisk ASF w powiecie piotrkowskim od 5 grudnia?”

Zadania z zakresu zwalczania chorób zwierząt realizuje Inspekcja Weterynaryjna (IW). W związku ze stwierdzeniem zakażenia wirusem afrykańskiego pomoru świń (ASF) u dzików w powiecie piotrkowskim w województwie łódzkim, na obszarze uprzednio uznawanym za wolny od tej choroby, ustanowiono obszar objęty zakażeniem zgodnie z rozporządzeniem delegowanym (UE) nr 2020/687 (1) i rozporządzeniem wykonawczym (UE) 2023/594 (2). Na takim obszarze stosowane są ogólne środki zwalczania chorób określone w rozporządzeniu delegowanym (UE) nr 2020/687 (1), które mają na celu zapobiec dalszemu rozprzestrzenianiu się występującej choroby. W dniu 19 grudnia 2025 r. w Dzienniku Urzędowym UE zostało opublikowane rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 2025/2629 (3), które weszło w życie 20 grudnia 2025 r. W załączniku nr II do ww. rozporządzenia zostały wymienione obszary ustanowione na poziomie Unii jako obszar objęty zakażeniem.

Zgodnie z zapisami zawiadomienia Komisji C/2023/1504 w sprawie wytycznych dotyczących zapobiegania afrykańskiemu pomorowi świń oraz zwalczania i likwidacji tej choroby w Unii („wytyczne dotyczące ASF”) (4) określony został katalog środków, które właściwy organ może wprowadzić w strefach objętych nowym zakażeniem w celu zwalczania ASF. Jednym z takich środków jest zakaz polowań jako środek zapobiegający rozprzestrzenianiu się ASF, który powinien być stosowany przynajmniej do czasu ustąpienia fazy epidemicznej choroby. W tym czasie nie należy prowadzić polowań, chyba że w należycie uzasadnionych sytuacjach, po wdrożeniu odpowiednich środków zapobiegających przemieszczaniu dzików np. w postaci ogrodzeń. Posiłkując się ww. rekomendacjami organy IW zleciły m.in. wzmożenie odstrzału sanitarnego (bez ograniczeń poza strefą objętą zakażeniem), wykluczenie polowań zbiorowych i z naganką oraz nęcenia zwierząt. Ponadto Łódzki Wojewódzki Lekarz Weterynarii zarekomendował Wojewodzie Łódzkiemu w ramach spotkania Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego (WCZK):

- użycie sił i środków WCZK, Lasów Państwowych, Wojska Obrony Terytorialnej (WOT), Straży Łowieckiej, Straży Leśnej, Straży Rybackiej, Państwowej Straży Pożarnej oraz Komendy Policji do przeszukiwania terenu w celu odnajdywania i usuwania zwłok martwych dzików;
- ustawienie stałej bariery zapobiegającej migracji dzików (płot) min. 15 km wzdłuż rzeki Luciąży po jej zachodniej stronie w granicy powiatu piotrkowskiego (gmina Rozprza), tak aby uchronić największe w kraju zagłębienie hodowli świń od rozpowszechniania się wirusa ASF;
- ustanowienie barier zapachowych zatrzymujących lub ograniczających migrację dzików na terenie województwa łódzkiego, powiat piotrkowski.

Chronologicznie działania podejmowane przez organy IW kształtowały się następująco:

1. Rozporządzeniem nr 4/2025 Powiatowego Lekarza Weterynarii w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 5 grudnia 2025 r. w sprawie zwalczania afrykańskiego pomoru świń u dzików na terenie powiatu piotrkowskiego oraz miasta Piotrków Trybunalski (5) zostały wprowadzone następujące środki kontroli choroby:

- zakazy:
 - wnoszenia i wwożenia na teren gospodarstw utrzymujących świnie tusz dzików, mięsa, produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów

pochodzących od dzików oraz produktów, pasz, substancji, sprzętu, materiałów, narzędzi i innych przedmiotów, które mogły zostać skażone wirusem choroby,

- prowadzenia targów, wystaw, pokazów, konkursów z udziałem świń,
- polowań indywidualnych, zbiorowych oraz odstrzałów sanitarnych i odłowy zwierząt łownych;
- nakazy:
 - sporządzenia spisu świń przez posiadaczy wraz z aktualizacją,
 - przetrzymywania świń w miejscu wykluczającym ich kontakt z dzikami wolno żyjącymi,
 - karmienia świń paszą oraz ścielenie słomą zabezpieczoną przed dostępem zwierząt wolno żyjących,
 - używania w gospodarstwach, w których utrzymywane są świnię, środków biobójczych dopuszczonych do obrotu i wykazujących działanie przeciwwirusowe do dezynfekcji przy wejściach i wyjściach z gospodarstwa, a także przy wejściu i wyjściu do pomieszczeń, w których przetrzymywane są świnię;
 - stosowania środków higieny niezbędnych do ograniczenia ryzyka szerzenia się choroby, w tym odkażanie rąk i obuwia;
 - zgłaszania przez dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich oraz inne osoby padłych dzików do Powiatowego Lekarza Weterynarii (PLW) w Piotrkowie Trybunalskim.

PLW w Piotrkowie Trybunalskim zalecił również na wyznaczonym terenie: ograniczenie wstępu do lasów, a jeżeli nie byłoby to możliwe, to wchodzenie do lasu z zachowaniem wszelkich zasad bioasekuracji oraz zasad higieny niezbędnych do ograniczenia ryzyka rozprzestrzeniania się ASF.

Rozporządzenie nr 4/2025 (5) zostało następnie zmienione rozporządzeniem nr 5/2025 Powiatowego Lekarza Weterynarii w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 31 grudnia 2025 r. (6).

2. 10 grudnia 2025 r. Wojewódzki Lekarz Weterynarii zwrócił się z prośbą do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad (Oddział Łódź) o

przeprowadzenie kontroli technicznej przejść zwierząt oraz ogrodzeń wzdłuż drogi S8 na odcinkach przebiegających przez powiat piotrkowski z uwzględnieniem miejsc, w których odnotowano dotychczasowe uszkodzenia infrastruktury. Dodatkowo poproszono o niezwłocznie naprawienie uszkodzonych przejść i ogrodzeń.

3. Rozporządzeniem Wojewody Łódzkiego z dnia 11 grudnia 2025 r. w sprawie zarządzenia dodatkowego odstrzału sanitarnego dzików w województwie łódzkim (7) – zarządzono dodatkowy odstrzał sanitarny wokół strefy objętej zakażeniem.
4. Rozporządzeniem Wojewody Łódzkiego z dnia 19 grudnia 2025 r. w sprawie wykonania barier zapachowych zatrzymujących lub ograniczających migrację dzików na terenie województwa łódzkiego, powiat piotrkowski (8) zarządzono wykonanie barier zapachowych zatrzymujących lub ograniczających migrację dzików.
5. Rozporządzeniem Wojewody Łódzkiego z dnia 14 stycznia 2026 r. w sprawie wykonania na terenie powiatu piotrkowskiego ogrodzeń ograniczających lub zatrzymujących migrację zwierząt z terenów leśnych (9) zarządzono wykonanie na terenie powiatu piotrkowskiego ogrodzeń ograniczających lub zatrzymujących migrację zwierząt z terenów leśnych.
6. Rozporządzeniem nr 1/2026 Powiatowego Lekarza Weterynarii w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 12 marca 2026 r. w sprawie zwalczania afrykańskiego pomoru świń u dzików na terenie powiatu piotrkowskiego oraz miasta Piotrków Trybunalski (10) zmniejszono strefę objętą zakażeniem z zakazem polowań.

Ponadto w ramach prowadzonych przez Inspekcję Weterynaryjną czynności zrealizowano kontrole gospodarstw utrzymujących świnie w zakresie spełniania wymagań wynikających z rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (11). Od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. w powiecie piotrkowskim skontrolowano 1 233 gospodarstwa utrzymujące świnie.

W 2025 r. oraz w 2026 r. organy Inspekcji Weterynaryjnej na terenie powiatu piotrkowskiego przeprowadziły także szereg działań informacyjnych mających na celu utrzymanie na wysokim poziomie świadomości zagrożenia rozprzestrzenianiem się wirusa ASF w populacji dzików i świń.

Ostatecznie, wg stanu na dzień 27 kwietnia 2026 r. zrealizowano następujące działania:

- przeprowadzono 81 akcji poszukiwań padłych dzików, w tym 77 akcji z udziałem psów tropiących oraz 3 akcje z udziałem WOT – znaleziono 153 padłe dziki, z czego dla 65 uzyskano wynik dodatni w kierunku obecności wirusa ASF,
- odłowiono i uśmiercono 77 dzików,
- od 16 marca 2026 r. wokół strefy określonej w rozporządzeniu PLW w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 12 marca 2026 r. realizowane są odstrzały, w wyniku których pozyskano 100 dzików (wszystkie zostały przebadane i uzyskano wyniki ujemne),
- zastosowano bariery zapachowe,
- wybudowano ogrodzenie o długości 15 km,

Ponadto w dniach 2-5 lutego 2026 r. w Polsce odbyła się misja doradcza ekspertów EUVET¹, m.in. w województwach łódzkim (powiat piotrkowski) w związku z potwierdzeniem ognisk ASF u dzików poza obszarami objętymi ograniczeniami.

Ad 2 „Jaka była dokładna liczba potwierdzonych przypadków ASF (u dzików oraz w gospodarstwach) w powiecie piotrkowskim w grudniu, w styczniu oraz jaki jest stan na dzień dzisiejszy?”

W 2025 r. stwierdzono 12 ognisk u dzików. W ww. okresie nie odnotowano ognisk ASF u świń.

W 2026 r.:

- wg stanu na dzień 31 stycznia 2026 r. stwierdzono 1 ognisko ASF u dzika,
- wg stanu do dnia 28 kwietnia 2026 r. stwierdzono 25 ognisk ASF u dzików,
- w ww. okresie nie odnotowano ognisk ASF u świń.

Ad 3 „O ile dokładnie kilometrów kwadratowych lub o ile miejscowości powiększyła się strefa objęta restrykcjami od pierwszego przypadku z 5 grudnia?”

Rozszerzenie strefy objętej zakażeniami na obszary objęte ograniczeniami I i II obejmowało następujące obszary: cała gmina Rozprza, Sulejów, Wola Krzysztoporska, Gorzkowice, Łęki Szlacheckie, Ręczno, Aleksandrów oraz część gminy Moszczenica, Grabica i Wolbórz.

¹ Veterinary Emergency Team

Ad 4 „Jakie są merytoryczne i epidemiologiczne przyczyny braku skuteczności w powstrzymaniu ekspansji tej strefy?”

Na obszarach, gdzie wirus został dopiero wykryty, prowadzi się bierny nadzór połączony z aktywnym poszukiwaniem padłych dzików zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej oraz rekomendacjami ekspertów z misji doradczej UE (EUVET). Powyższe ma na celu eliminację wirusa ze środowiska oraz ocenę przejścia fazy epidemicznej w fazę endemiczną, co trwa zazwyczaj od 2 do 6 miesięcy. W powiecie piotrkowskim prowadzono zintensyfikowane działania w tym zakresie, a rozszerzenie strefy objętej zakażeniem było konsekwencją odnajdywania kolejnych zwłok padłych dzików. Na przeszukania terenu duży wpływ miały przede wszystkim warunki pogodowe i terenowe.

Ponadto, na sytuację w powiecie piotrkowskim wpływ miało niedoszacowanie wielkości populacji dzików w tym rejonie i niedostateczny odstrzał realizowany w ramach planowej gospodarki łowieckiej przed wprowadzeniem wirusa ASF do środowiska.

Ad 5 „Jakie środki finansowe z budżetu państwa oraz funduszy celowych zostały dotychczas wydatkowane na walkę z ASF w powiecie piotrkowskim (proszę o rozbięcie na działania prewencyjne, utylizację, odszkodowania oraz koszty operacyjne służb)?”

Wg danych dostępnych na poziomie centralnym:

- koszty utylizacji odpadów ASF (dziki, odzież ochronna) – wyniosły 27.255,75 zł,
- koszty zakupu odłowni – wyniosły 47.727,00 zł,
- koszty odstrzału dzików – wyniosły 25.250,70 zł,
- koszty granulatu do odstraszenia dzików – wyniosły 66.150,00 zł,
- transport chłodni do przechowywania odstrzelonych dzików –kosztował 4.797,00 zł,
- obsługa odłowni, uśmiercanie, dokarmianie –kosztowała 168.020,46 zł,
- wynagrodzenie lekarzy weterynarii za przeprowadzenie sekcji u dzików odłowionych wraz z pobraniem prób (miesiące grudzień 2025 i styczeń 2026) – wyniosło 16.775,75 zł,
- wynagrodzenie lekarzy weterynarii za sekcję padłych świń w gospodarstwach wraz z pobraniem prób – wyniosło 40.212,15 zł,
- przeszukania terenu w celu odnajdywania i usuwania zwłok martwych dzików z udziałem psów –kosztowały 438.553,30 zł,

- zakup materiałów – to kwota 38.707,12 zł,
- środki dezynfekcyjne – kosztowały 9.978,68 zł.

Ad 6 „Jakie są planowane dalsze, długofalowe akcje i strategie Ministerstwa na terenie województwa łódzkiego, mające na celu ostateczne zażegnanie kryzysu?”

W zależności od rozwoju zakażenia prowadzone działania będą miały na celu skuteczny nadzór oraz obniżenie populacji dzika celem zmniejszenia presji wirusa ze środowiska.

Dalsze działania Inspekcji Weterynaryjnej będą dotyczyły w szczególności:

- prowadzenia monitoringu biernego u dzików i u świń,
- zlecenia stosowania ogrodzeń trwałych,
- prowadzenia akcji poszukiwania martwych dzików i eliminacji ich zwłok ze środowiska,
- odłowu dzików wraz z ich uśmierceniem,
- weryfikacji przestrzegania zakazu dokarmiania dzików wraz z ograniczeniem ilości paszy do nęcenia w nęcisku,
- wzmocnionego nadzoru powiatowego lekarza weterynarii nad gospodarstwami utrzymującymi świnie w zakresie spełniania wymagań związanych z bioasekuracją,
- działań informacyjnych mających na celu utrzymanie na wysokim poziomie świadomości zagrożenia rozprzestrzenianiem się wirusa ASF w populacji dzików i świń.

Ponadto na obszarach, na których epidemia przekształci się w fazę endemiczną choroby po dokonanej analizie ryzyka IW planuje wprowadzenie odstrzału celem maksymalnego obniżenia populacji dzika.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Jacek Czerniak

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2020/687 z dnia 17 grudnia 2019 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 w odniesieniu do przepisów dotyczących zapobiegania niektórym chorobom

umieszczonym w wykazie oraz ich zwalczania (Dz. Urz. UE L 174 z 03.06.2020, str. 64, z późn. zm.);

- (2) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2023/594 z dnia 16 marca 2023 r. ustanawiające środki szczególne w zakresie zwalczania chorób w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń oraz uchylające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2021/605 (Dz. Urz. UE L 105 z 20.04.2023, str. 9, z późn. zm.);
- (3) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2025/2629 z dnia 18 grudnia 2025 r. zmieniające załączniki I i II do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2023/594 ustanawiającego środki szczególne w zakresie zwalczania chorób w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń oraz uchylające decyzję wykonawczą Komisji (UE) 2025/2489 dotyczącą niektórych tymczasowych środków nadzwyczajnych w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń w Hiszpanii (Dz. U. UE. L. z 2025 r. poz. 2629);
- (4) zawiadomienie Komisji w sprawie wytycznych dotyczących zapobiegania afrykańskiemu pomorowi świń oraz zwalczania i likwidacji tej choroby w Unii („wytyczne dotyczące APŚ”) nr C/2023/1504;
- (5) rozporządzenie nr 4/2025 Powiatowego Lekarza Weterynarii w Piotrkowie Trybunalskim (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 11173);
- (6) rozporządzenie nr 5/2025 Powiatowego Lekarza Weterynarii w Piotrkowie Trybunalskim (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 12013);
- (7) rozporządzenie Wojewody Łódzkiego z dnia 11 grudnia 2025 r. w sprawie zarządzenia dodatkowego odstrzału sanitarnego dzików w województwie łódzkim (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 11429);
- (8) rozporządzenie Wojewody Łódzkiego z dnia 19 grudnia 2025 r. w sprawie wykonania barier zapachowych zatrzymujących lub ograniczających migrację dzików na terenie województwa łódzkiego, powiat piotrkowski (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 11763);
- (9) rozporządzenie Wojewody Łódzkiego z dnia 14 stycznia 2026 r. w sprawie wykonania na terenie powiatu piotrkowskiego ogrodzeń ograniczających lub zatrzymujących migrację zwierząt z terenów leśnych (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 422);
- (10) rozporządzenie nr 1/2026 Powiatowego Lekarza Weterynarii w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 12 marca 2026 r. w sprawie zwalczania afrykańskiego pomoru świń u dzików na terenie powiatu piotrkowskiego oraz miasta Piotrków Trybunalski (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 2164);
- (11) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (Dz.U. poz. 677).

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów